

PATVIRTINTA
Lietuvos energetikos instituto
Direktoriaus 2016 m. gruodžio 30 d.
įsakymu Nr. VI-39

LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTO NACIONALINIO ATVIROS PRIEIGOS ATEITIES ENERGETIKOS TECHNOLOGIJŲ MOKSLO CENTRO ATVIROS PRIEIGOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos energetikos instituto (LEI) Nacionalinio atviros prieigos Ateities energetikos technologijų mokslo centro atviros prieigos veiklos taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Atviros prieigos mokslinių tyrimų eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdymo ir teikimo reglamentu (toliau – Reglamentas), patvirtintu 2016 m. balandžio 21 d. LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-359 Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 8 d. įsakymo Nr. V-852 „Dėl atviros prieigos centro valdymo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo ir taip pat LEI direktoriaus 2016 m. gruodžio 28 d įsakymu Nr. VI-34 patvirtinta Instituto valdymo schema.

Šios taisyklės apibrėžia Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų (toliau – APIP) valdymo bei teikimo tvarką, technines sąlygas, nuostatas dėl atviros prieigos paslaugų kainodaros formavimo ir lėšų, gautų už APIP teikimą, kaupimą ir investavimą nuostatas dėl APIP valdymo ir priežiūros, konfidencialumo įsipareigojimų ir ginčų nagrinėjimo tvarką.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros laboratorinė ir kita įranga – specialios paskirties prietaisai ir įrankiai, skirti moksliniams tyrimams, bandymams, matavimams atlikti ir kita pagalbinė nuo jų neatskiriama įranga.

Atvira prieiga – principas, pagal kurį mokslo ir studijų institucijos ir kiti viešojo ir privataus sektorių subjektai sudaro sąlygas atviros prieigos paslaugų vartotojams savarankiškai ir (ar), prižiūrint atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo atstovams, naudotis turimais atviros prieigos ištekliais ir paslaugomis.

Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros ištekliai – atvirai prieinama mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) laboratorinė ir kita įranga ir šios įrangos darbo laikas pagal Reglamente ir Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdytojo (toliau – atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas) patvirtintose Atviros prieigos veiklos taisyklėse apibrėžtas sąlygas.

Atviros prieigos prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros paslaugos – atviros prieigos MTEP infrastruktūros išteklių ar konkretaus tarp atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo ir atviros prieigos prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros paslaugų vartotojo (toliau – Klientas) sutarto rezultato pateikimas (naudojant atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros išteklius (toliau – atviros prieigos ištekliai) vartotojui Reglamento ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka.

Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdytojas – Lietuvos energetikos institutas, valdantis atviros prieigos išteklius ir teikiantis atviros prieigos prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros paslaugas (toliau – atviros prieigos paslaugos). Šios funkcijos LEI pavedamos Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų perdavimo skyriui (MTEPIPS), koordinuojančiam bei administruojančiam šių išteklių naudojimą ir paslaugų Klientams teikimą.

Klientas – fizinis ar juridinis asmuo iš kitos negu atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo institucijos, kuriam atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo nustatyta tvarka suteikta teisė naudotis atviros prieigos ištekliais ir paslaugomis.

3. Atviros prieigos principas taikomas visai MTEP laboratorinei ir kitai įrangai, įgytai Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamomis Lietuvos Respublikos biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų) lėšomis, įgyvendinant integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtros programas, pagal Reglamente ir šiose taisyklėse nustatytus reikalavimus. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo MTEPIP skysius taip pat savo nuožiūra gali taikyti atviros prieigos principą (Reglamento ir Taisyklių nuostatas) bet kuriai kitai jo disponuojamai MTEP laboratorinei ir kitai įrangai.

4. Atviros prieigos prie išteklių ir paslaugų principas taikomas tik fiziniams ar juridiniams asmenims iš kitos negu atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo institucijos. Instituto darbuotojų, doktorantų ir kitų mokslo ir studijų institucijos vidaus vartotojų naudojimosi instituto disponuojama MTEP laboratorine ir kita įranga tvarką nustato atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas.

5. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas turi užtikrinti sklandų atviros prieigos išteklių ir paslaugų prieinamumą vartotojams, aktualios informacijos apie šiuos išteklius ir paslaugas viešinimą vartotojams ir bendrą atviros prieigos paslaugų teikimo apskaitą.

II. ATVIROS PRIEIGOS IŠTEKLIŲ IR PASLAUGŲ VALDYMAS

6. APIP valdytojas atviros prieigos valdymui ir priežiūrai pasitelkia Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų perdavimo skyriaus (MTEPIPS) vadovą.

7. MTEPIPS vadovas atsako už atviros prieigos prie APIP visiems suinteresuotiems asmenims užtikrinimą, pasinaudodamas skyriaus paslaugų vadybininko ir rinkodaros specialisto bei LEI mokslo padalinių atstovų ir, reikalui esant, instituto teisininko bei finansininko pagalba.

8. MTEPIPS vadovas nagrinėja gautas pretenzijas valdytojui dėl kilusių ginčų, susijusių su APIP valdymu, intelektinės nuosavybės apsaugos pažeidimais ar kitokiais pagrindais, tiesiogiai susijusiais su APIP valdymu ir teikimu. Iškilusios ginčytinos situacijos sprendžiamos sudarant konkretaus ginčo atvejui Ginčo nagrinėjimo komisiją, sudarytą iš MTEPIPS personalo ir padalinio ar kelių padalinių, dėl kurio ar kurių infrastruktūros ir paslaugų atviros prieigos iškilo ginčas. Sprendimas priimamas balsavimo būdu, esant vienodam balsų „prieš“ ir „už“ pasiskirstymui, Ginčo komisijos pirmininko nuomonė nulemia balsavimo rezultata. Nesutinkant su Ginčo nagrinėjimo komisijos sprendimu, suinteresuoti asmenys turi teisę kreiptis į Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrą, atviros prieigos centrų (APC) tinklo koordinatorę ir APC registro valdytoją.

9. MTEPIPS taip pat gali būti pasitelkiamas pateiktoms paraiškoms dėl atviros prieigos prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų suteikimo nagrinėti.

10. APIP valdymo veiklos ketvirtines, pusmetines ir metines ataskaitas, pagal valdyme aukščiau stovinčių institucijų poreikį, rengia MTEPIPS vadovas naudojantis mokslo padalinių atstovų ir instituto finansininko pateiktais duomenimis.

11. MTEPIPS infrastruktūros išteklių ir paslaugų sąrašė nurodo atvirai prieinamą MTEP infrastruktūrą ir kitus išteklius bei paslaugas, kuriais atviros prieigos vartotojai gali naudotis patys ir kurių naudojimas galimas tik dalyvaujant valdytojo personalui, atsakingam už atitinkamos infrastruktūros ir išteklių priežiūrą.

12. MTEPIPS kontaktiniai duomenys, Taisyklės, APIP sąrašas, atviros prieigos vartotojui galinti būti naudinga informacija skelbiama LEI interneto tinklalapyje.

13. MTEPIPS užtikrina informacijos pateikimą, nemokamą prieigą prie informacijos, nesudėtingą jos paiešką, atnaujinimą ir pateikimą.

III. ATVIROS PRIEIGOS PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA IR SĄLYGOS

14. APIP teikiamos vadovaujantis paraiškų teikimo laiko eiliškumo, lygiateisiškumo, skaidrumo, atvirumo ir veiksmingumo principais.

15. Atvira prieiga prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų visiems suinteresuotiems vartotojams pagal pateiktą paraišką MTEPIPS vadovui arba instituto mokslo padalinio atstovui. Paraiškos forma yra šių Taisyklių 1 priede. Paraiška gali būti pateikta el. paštu, faksu, paštu ar tiesiogiai.

16. Paraiška gali būti įtraukiama į bendrąją naudojimo APIP eilę arba prioritetinę eilę Taisyklėse nustatyta tvarka. Prioritėtinė eilė gali būti suteikiama, MTEPIPS įvertinus mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros apkrovimą, užsakymo skubą, apimtį ir reikalingus išteklius bei paraiškos teikėjo statusą.

17. MTEPIPS vadovas per 5 darbo dienas nuo paraiškos gavimo dienos:

17.1. įvertina galimybę mokslinio tyrimo ir (ar) eksperimento keliamus uždavinius įvykdyti;

17.2. įvertina paraišką pateikusių fizinio asmens arba juridinio asmens darbuotojų arba jo įgaliojimu veikiančių asmenų, kuriems bus teikiama atvira prieiga, mokslinės kompetencijos pakankumą, techninį pasirengimą naudotis atviros prieigos ištekliams;

17.3. atsižvelgdamas į paraišką pateikusių fizinio asmens arba juridinio asmens darbuotojų arba jo įgaliojimu veikiančių asmenų, kuriems bus teikiamos atviros prieigos paslaugos, kvalifikacijos lygį naudotis atviros prieigos ištekliams bei paraiškos pobūdį, priima vieną iš keturių sprendimų dėl atviros prieigos paslaugų teikimo:

17.3.1. paraiška tenkinama – leidžiama naudotis atviros prieigos ištekliams pačiam vartotojui (atviros prieigos teikėjas turi teisę stebėti vykdomus tyrimus);

17.3.2. paraiška tenkinama su sąlyga – MTEPIPS vartotojui teikia mokslinio tyrimo ir (ar) eksperimento paslaugą, remdamasis vartotojo pateiktais duomenimis apie norimą atlikti mokslinį tyrimą ir (ar) eksperimentą (vartotojas turi teisę stebėti mokslinius tyrimus ir (ar) eksperimentus arba dalyvauti juose pagal savo kvalifikacijos lygį);

17.3.3. paraiška netenkinama – atviros prieigos paslaugos neteikiamos;

17.3.4. paraiška atidedama – paraišką pateikęs fizinis arba juridinis asmuo turi pateikti papildomos mokslinį tyrimą ir (ar) eksperimentą pagrindžiančios arba kitokios Taisyklėse nustatytos informacijos.

18. MTEPIPS pareiškėjams per 3 darbo dienas po paraiškos įvertinimo dienos turi pateikti atsakymą raštu ir/ar elektroniniu paštu apie priimtą sprendimą. Priėmus vieną iš Taisyklių 17.3.2–17.3.4 punktuose esamų sprendimų, nurodomi argumentai dėl tokio sprendimo priėmimo.

19. Mokslinių tyrimų ir (ar) eksperimentų, kurių vykdymo eiga ir (arba) rezultatai gali kelti grėsmę valstybei, visuomenei, atskiriems individams ir (arba) aplinkai, gali būti apriboti ar uždrausti atlikti naudojantis mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros ištekliams.

20. MTEPIPS užtikrina, kad prireikus Klientams, būtų suteikiama ne mažiau kaip 30 procentų atviros prieigos išteklių darbo laiko. Nesant atviros prieigos išteklių ir instituto darbuotojų poreikio naudoti atviros prieigos išteklius, Klientams, gali būti suteikiama daugiau atviros prieigos išteklių darbo laiko.

21. Klientams atvira prieiga suteikiama pagal gautą paraišką ir/arba pagal instituto direktoriaus ar jo pavaduotojų ir išorės vartotojo pasirašytą sutartį.

22. Atviros prieigos paslaugos teikiamos prioriteto tvarka tuo atveju, kai paklausa viršija išorės vartotojams skiriamų atviros prieigos išteklių ir su jais susijusių paslaugų kvotą, numatytą šiose Taisyklėse, nepažeidžiant Europos Sąjungos struktūrinės paramos taisyklių. Prioritetas taikomas mažoms ir vidutinėms įmonėms pasirašiusiomis ilgalaikes tikslines bendradarbiavimo sutartis bei naujai įsikūrusioms (per pastaruosius 12 mėnesių iki paraiškos pateikimo datos) mažoms ir vidutinėms įmonėms, vykdančioms MTEP veiklas.

23. Siekdamas ugdyti naujus APIP vartotojus (t. y. studentus, stažuotojus ir pan.) ir didinti jų skaičių, MTEPIPS gali suteikti nemokamus 1-4 bandomuosius tyrimus.

24. Siekdamas paskatinti naujai įsikūrusias (per pastaruosius 12 mėnesių iki paraiškos pateikimo datos) mažas ir vidutines įmones, vykdančias MTEP veiklą, naudotis atviros prieigos teikiamomis paslaugomis, MTEPIPS nustato prietaiso naudojimosi įkainius, taikant lengvatines sąlygas. Atviros prieigos paslaugos, teikiamos lengvatinėmis sąlygomis, neturi pažeisti Europos Sąjungos teisės nuostatų dėl valstybės pagalbos ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos naudojimo taisyklių.

IV. ATVIROS PRIEIGOS PASLAUGŲ KAINODAROS FORMAVIMAS

25. Dalį ar visas atviros prieigos paslaugų teikimo sąnaudas atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas gali padengti nustatydamas atitinkamą atviros prieigos paslaugų teikimo kainą. Atviros prieigos paslaugų kainos skelbiamos viešai atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo interneto tinklalapyje.

26. Atviros prieigos paslaugų kaina nustatoma remiantis sąnaudų, patirtų teikiant atviros prieigos paslaugas, kompensavimo principu.

27. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas, formuodamas kainodarą, gali įrašyti į teikiamų atviros prieigos paslaugų kainą šias sąnaudas:

27.1. personalo, atliekančio mokslinio tyrimo paslaugas, darbo užmokestį ir su juo susijusias išlaidas (įmokos „Sodrai“, garantiniam fondui);

27.2. konkrečiam moksliniam tyrimui, bandymui ir (ar) matavimui sunaudotų medžiagų, reagentų, įrangos, licencijų ir kitų priemonių išlaidas;

27.3. kitų paslaugų, kurios reikalingos atliekamam tyrimui, bandymui ir (ar) matavimui ir perkamos atskirai, kainą;

27.4. mokslinio tyrimo, bandymo ir (ar) matavimo slaptumo ir konfidencialumo užtikrinimo išlaidas;

27.5. administravimo (finansų ir apskaitos, valdymo, rinkodaros) išlaidas;

27.6. atviros prieigos išteklių draudimo išlaidas;

27.7. atlikto mokslinio tyrimo, bandymo ir (ar) matavimo viešinimo (prireikus) išlaidas;

27.8. komunalinių paslaugų išlaidas;

27.9. personalo kvalifikacijos kėlimo išlaidas;

27.10. MTEP laboratorinės ir kitos įrangos nusidėvėjimo ir metrologinės patikros sąnaudas;

27.11. kitas išlaidas, kurias nustato atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas.

V. LĖŠŲ, GAUTŲ UŽ ATVIROS PRIEIGOS PASLAUGŲ TEIKIMĄ, KAUPIMAS IR INVESTAVIMAS

28. Dešimtoji dalis lėšų, gautų teikiant APIP, yra kaupiamos LEI Direkcijos rezerve.

29. Kalendorinių metų eigoje kas ketvirtį MTEPIPS vadovas Instituto direktoriui tvirtinti pateikia sukauptų lėšų panaudojimo planą ir prižiūri, kad jis būtų tinkamai įgyvendinamas.

30. Už APIP teikimą gautos lėšos gali būti naudojamos atviros prieigos veikloms užtikrinti, t.y. atvirai prieinamai infrastruktūrai remontuoti, atnaujinti bei plėtoti, medžiagoms ir priemonėms įgyti, personalo, vykdančio atvirai prieinamos infrastruktūros bei kitų išteklių priežiūrą, eksploataciją ir plėtrą, kvalifikacijai kelti bei kitoms išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su atviros prieigos paslaugų teikimo užtikrinimu ir administravimu.

VI. ĮSIPAREIGOJIMAI DĖL KONFIDENCIALUMO IR INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS APSAUGOS

31. Mokslo padaliniai, kuriuose vykdomas mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų teikimas vartotojui privalo užtikrinti kiekvieno mokslinio tyrimo

ir (ar) eksperimento, atlikto naudojantis atviros prieigos ištekliais ir (ar) atviros prieigos paslaugomis, rezultatų konfidencialumą visais atvejais. Išlygos gali būti numatytos APIP valdytojo ir APIP išorės vartotojo sutartyje.

32. Už atviros prieigos paslaugų teikimą negali būti reikalaujama teisių į intelektinės veiklos rezultatus priklausomybės, nebent APIP valdytojo ir APIP išorės vartotojo sutartyje numatyta kitaip.

Nacionalinio atviros prieigos ateities energetikos
technologijų mokslo centro atviros prieigos
veiklos taisyklių
1 priedas

PARAIŠKA
DĖL ATVIROS PRIEIGOS IŠTEKLIŲ IR PASLAUGŲ SUTEIKIMO

Data

Pareiškėjas Juridinio asmens pavadinimas <i>arba</i> Fizinio asmens vardas, pavardė Adresas	
Trumpas planuojamo vykdyti mokslinio tyrimo ir (ar) eksperimento aprašymas ir tikslas	
Finansavimo lėšų šaltinis Nurodoma, iš kokių šaltinių ar lėšų finansuojamas naudojimasis atviros prieigos ištekliais ar paslaugomis.	
Kita svarbi informacija	

Mokslinis tyrimas ir (ar) eksperimentas nekelia grėsmės valstybei, visuomenei, atskiriems individams ir aplinkai	☐
---	--------------------------

Pildo APIP padalinio atstovas

Paraiška gauta _____ Registracijos Nr. _____

Sprendimas dėl paraiškos:

☐ paraiška tenkinama (leidžiama naudotis Atviros prieigos ištekliais pačiam vartotojui)
☐ paraiška tenkinama su sąlyga (APIP valdytojas vartotojui teikia mokslinio tyrimo ir (ar) eksperimento paslaugą, vadovaudamasis vartotojo pateiktomis duomenimis apie norimą atlikti mokslinį tyrimą ir (ar) eksperimentą (vartotojas turi teisę stebėti mokslinius tyrimus ir (ar) eksperimentus arba dalyvauti juose pagal savo kvalifikacijos lygį))
☐ paraiška netenkinama – Atviros prieigos paslaugos neteikiamos
☐ paraiška atidedama – paraišką pateikęs fizinis arba juridinis asmuo turi pateikti papildomos mokslinį tyrimą ir (ar) eksperimentą pagrindžiančios arba kitokios Taisyklėse nustatytos informacijos.

Pastabos:

Preliminari APIP teikimo kaina _____ Eur

Preliminari paslaugų suteikimo data _____

Paraišką gavusio padalinio darbuotojas:

(pareigos) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Padalinio vadovas

(parašas)

(vardas, pavardė)